
TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2016)0445

Sytuacja Indian Guarani-Kaiowá w brazylijskim stanie Mato Grosso do Sul

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie sytuacji Indian Guarani-Kaiowá w brazylijskim stanie Mato Grosso do Sul (2016/2991(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie potrzeby ochrony praw ludności tubylczej w Brazylii, w szczególności rezolucję w sprawie konstytucyjnych praw ludności tubylczej w Brazylii z dnia 15 lutego 1996 r.¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 października 1995 r. w sprawie sytuacji ludności tubylczej w Brazylii²,
- uwzględniając Deklarację praw ludów tubylczych Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNDRIP) przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 13 września 2007 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.,
- uwzględniając cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju z września 2015 r.,
- uwzględniając wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz inicjatywę ONZ Global Compact,
- uwzględniając podpisaną w Brazylii konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy w sprawie ludności tubylczej i plemiennej (konwencja nr 169) w brzmieniu przyjętym dnia 27 czerwca 1989 r.,
- uwzględniając wydane dnia 9 sierpnia 2016 r. oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini z okazji Międzynarodowego Dnia Ludności Tubylczej na Świecie,
- uwzględniając deklarację ONZ z 1998 r. w sprawie obrońców praw człowieka, wytyczne Unii Europejskiej w sprawie obrońców praw człowieka oraz Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka (EIDHR),

---

¹ Dz.U. C 65 z 4.3.1996, s. 164.

² Dz.U. C 287 z 30.10.1995, s. 202.

- uwzględniając sprawozdanie specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. praw ludów tubylczych Victorii Tauli Corpuz z jej wyjazdu do Brazylii w dniach 7–17 marca 2016 r. (A/HRC/33/42/Add.1),
  - uwzględniając sprawozdanie Tubylczej Rady Misyjnej (Indigenous Missionary Council (CIMI)) z 2016 r.,
  - uwzględniając wypowiedzi specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka w ramach dialogu UE-Brazylia na temat praw człowieka,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że obowiązująca obecnie brazylijska konstytucja z 1988 r., którą wynegocjowano z udziałem ludności tubylczej, uznaje prawa tej ludności do zachowania jej tradycji kulturowych oraz uznaje ich pierwotne prawo do ziemi przodków; mając na uwadze, że obowiązkiem państwa jest uregulowanie i ochrona tego prawa;
- B. mając na uwadze, że według specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. praw ludów tubylczych niepokojący jest fakt, że w ciągu ostatnich ośmiu lat nie odnotowano postępów w realizacji zaleceń ONZ i rezolucji w sprawie trwałego rozwiązania kwestii o kluczowym znaczeniu dla ludów tubylczych w Brazylii, takich jak uznanie ich terytoriów, a także stwierdzono niepokojące pogorszenie ochrony praw ludności tubylczej;
- C. mając na uwadze, że według danych Specjalnego Sekretariatu Zdrowia Ludności Tubylczej (SESAI) oraz tubylczego okręgu zdrowia Mato Grosso do Sul (DSEI-MS) na temat zabójstw dokonywanych na tubylczych Indianach Guarani-Kaiowá w stanie Mato Grosso do Sul, w ciągu ostatnich 14 lat zostało zamordowanych co najmniej 400 tubylców i 14 przywódców ludności tubylczej, którzy próbowali odzyskać ziemię swoich przodków, uczestnicząc w pokojowych protestach, m.in. Simiao Vilharva i Clodiodi de Souza;
- D. mając na uwadze, że według krajowego badania dotyczącego żywienia i zdrowia ludności tubylczej w Brazylii, które przeprowadzono w latach 2008–2009, wskaźnik chronicznego niedożywienia dzieci wśród ludności tubylczej wyniósł 26 %, przy czym średni wskaźnik dla dzieci spoza ludności tubylczej wynosi 5,9 %; mając na uwadze, że według najnowszych badań przeprowadzonych przez FIAN Brazil i Tubylczą Radę Misyjną (CIMI) 42 % członków społeczności Indian Guarani i Kaiowá cierpi z powodu chronicznego niedożywienia;
- E. mając na uwadze, że brak odpowiedniej opieki zdrowotnej, edukacji i usług socjalnych oraz niewyznaczenie gruntów należących do tubylców miały wpływ na samobójstwa wśród młodzieży i umieralność dzieci; mając na uwadze, że w ciągu ostatnich 15 lat co najmniej 750 osób, głównie młodych ludzi, popełniło samobójstwo, a ponad 600 dzieci w wieku poniżej 5 lat zmarło, przy czym większość z nich na choroby, których można było uniknąć lub które z łatwością można było wyleczyć;
- F. mając na uwadze, że 98,33 % tubylczych gruntów w Brazylii znajduje się w regionie Amazonii, gdzie tubylcza ludność przyczynia się do zachowania różnorodności biologicznej w regionie, a przez to odgrywa ważną rolę w zapobieganiu zmianom

klimatu; mając na uwadze, że zgodnie z badaniem przeprowadzonym w ramach inicjatywy „Prawa i zasoby” realizowanej przez Woods Hole Research Center i Światowy Instytut Zasobów pt. „Toward a Global Baseline of Carbon Storage in Collective Lands: An Updated Analysis of Indigenous Peoples” [Ku globalnemu punktowi odniesienia w zakresie składowania dwutlenku węgla – zaktualizowana analiza udziału ludności tubylczej i społeczności lokalnych w łagodzeniu zmian klimatu], które opublikowano dnia 1 listopada 2016 r., upowszechnianie przysługujących tubylczej ludności praw do gruntów może odgrywać ważną rolę w ochronie lasów, różnorodności biologicznej i ekosystemów;

- G. mając na uwadze, że w 2007 r. Federalne Ministerstwo Spraw Publicznych i Krajowa Fundacja na rzecz Wspierania Ludności Tubylczej (FUNAI) podpisały warunki dostosowania działań (TAC) w celu ustalenia i rozgraniczenia 36 terytoriów społeczności Indian Guarani-Kaiowá w Mato Grosso do Sul do 2009 r.;
- H. mając na uwadze, że realizowane są inicjatywy na rzecz reform, wykładni i stosowania Federalnej Konstytucji Brazylii, oraz mając na uwadze, że ewentualne zmiany mogą zagrozić uznanym w konstytucji prawom ludności tubylczej;
1. docenia długotrwałe partnerstwo między UE a Brazylią, które opiera się na wzajemnym zaufaniu i poszanowaniu zasad i wartości demokratycznych; wyraża uznanie dla rządu Brazylii w związku z postęпами w sprawach takich jak konstruktywna rola FUNAI, szereg orzeczeń Federalnego Sądu Najwyższego w celu zapobiegania eksmisjom, wysiłki na rzecz wdrożenia zróżnicowanych usług w dziedzinie opieki zdrowotnej i edukacji, istotne osiągnięcia w odniesieniu do rozgraniczania gruntów w regionie Amazonii, organizacja pierwszej krajowej konferencji na temat polityki dotyczącej ludności tubylczej oraz utworzenie Krajowej Rady ds. Polityki Dotyczącej Ludności Tubylczej;
  2. stanowczo potępia przemoc stosowaną wobec tubylczych społeczności w Brazylii; ubolewa nad ubóstwem i sytuacją praw człowieka ludności Guarani-Kaiowá w Mato Grosso do Sul;
  3. wzywa władze Brazylii, by podjęły natychmiastowe działania na rzecz ochrony bezpieczeństwa ludności tubylczej oraz by przeprowadziły niezależne śledztwa w sprawie zabójstw i ataków, których ofiarami stają się członkowie tubylczej ludności, którzy próbują dochodzić swoich praw człowieka i praw do terytorium, tak by sprawcy tych przestępstw mogli stanąć przed sądem;
  4. przypomina władzom Brazylii o ich obowiązkach w zakresie utrzymywania w mocy i pełnego stosowania do ludności Guarani-Kaiowá przepisów konstytucji Brazylii o ochronie praw jednostek, praw mniejszości i bezbronnych grup etnicznych;
  5. przypomina władzom Brazylii o ich obowiązku przestrzegania międzynarodowych standardów dotyczących praw człowieka w odniesieniu do ludów tubylczych, w szczególności zgodnie z wymogami federalnej konstytucji Brazylii oraz ustawy 6.001/73 o „Statucie Indian”;
  6. docenia rolę Federalnego Sądu Najwyższego Brazylii w dalszej ochronie pierwotnych i konstytucyjnych praw ludów tubylczych oraz zwraca się do Krajowej Rady o opracowanie mechanizmów i działań dających lepszą ochronę w odniesieniu do potrzeb

społeczności znajdujących się w trudnym położeniu;

7. wzywa władze Brazylii do pełnego wdrożenia zaleceń specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. praw ludów tubylczych wydanych w związku z jej wyjazdem do Brazylii w marcu 2016 r.;
8. wzywa władze Brazylii, by opracowały plan roboczy, który doprowadzi do nadania priorytetowego charakteru dokończeniu rozgraniczenia wszystkich terytoriów, do których zgłaszają roszczenia Indianie Guarani-Kaiowá, oraz do stworzenia w tym celu technicznych warunków operacyjnych, jako że wiele zabójstw wynika z odwetu za przywrócenie gruntów przodków;
9. zaleca, by władze brazylijskie zapewniły FUNAI wystarczający budżet na jej działalność oraz by zasiły ją zasobami niezbędnymi do świadczenia podstawowych usług, które są konieczne dla ludów tubylczych;
10. wyraża zaniepokojenie z powodu zaproponowanej poprawki do konstytucji 215/2000 (PEC 215), której stanowczo sprzeciwiają się ludy tubylcze Brazylii, jako że w razie jej przyjęcia zagrożone będą przysługujące ludności tubylczej prawa do ziemi, ponieważ umożliwi ona antyindiańskim grupom interesu z przemysłu rolnego, drzewnego, wydobywczego i energetycznego zablokowanie uznawania terytoriów tubylczych; jest głęboko przekonany, że przedsiębiorstwa powinny być rozliczane za szkody wyrządzone środowisku i przypadki łamania praw człowieka, za które są odpowiedzialne, oraz że UE i państwa członkowskie powinny traktować to jako podstawową zasadę, nadając jej wiążący charakter w przepisach regulujących wszystkie dziedziny polityki handlowej;
11. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Wysokiemu Komisarzowi NZ ds. Praw Człowieka, prezydentowi i rządowi Brazylii, przewodniczącemu Kongresu Narodowego Brazylii, współprzewodniczącym Europejsko-Latynoamerykańskiego Zgromadzenia Parlamentarnego oraz Stałemu Forum ONZ do spraw Ludów Tubylczych.